

OSNOVNO ROČNO ORODJE IN OPREMA ZA REŠEVANJE

Na začetku moramo vsi skupaj in vsak pri sebi razjasniti, zakaj vse, tako poklicne kot prostovoljne, enote delujejo v sistemu, ki mu v Sloveniji pravimo zaščita in reševanje. Bistvo, ki se ga včasih premalo zavedamo, je, da delujemo vsak na svojem področju in območju zato, da se pripravljamo na delovanje glede na ogroženost posameznega okolja in na ta način zagotavljamo varnost prebivalcev predvsem v svojem bivalnem okolju. Namen ustanovitve, obstoja in delovanja sil zaščite in reševanja v Mestni občini Ljubljana je torej, da se, glede na ogroženost, s sodelovanjem in dopolnjevanjem poklicnih in prostovoljnih organizacij zagotovi čim višjo stopnjo varnosti prebivalcev Mestne občine Ljubljana. Drug vidik našega delovanja pa je, da solidarno pomagamo tudi drugod po Sloveniji, kadar gre za nesreče večjega obsega, ki jih v lokalnem okolju ne morejo sami obvladati.

Porušitve stavb zaradi različnih vzrokov (dotrajanost, eksplozije, požar, bog ne daj, potres, pa tudi plazenja zemljišč ne

smemo odmisлити) so na našem območju neizpodbitno dejstvo. Drugo neizpodbitno dejstvo je, da so gasilci skoraj v vseh primerih prvi na kraju nesreče in zato tudi prvi rešujejo. Ob vsem tem so prostovoljna gasilska društva zelo dobro opremljena s sorazmerno drago tehniko za gašenje, preprostega, poceni ročnega orodja za reševanje ob poružitvah in ujmah pa je (bilo) bolj malo. Glede na ta dejstva je projektna skupina, sestavljena iz strokovnjakov Gasilske zveze Ljubljana in Mestne občine Ljubljana, že leta 2006 pripravila osnutek kompleta z ročnim reševalnim orodjem in minimalno osebno zaščitno opremo za reševanje. Projekt je podprla in iz svojega proračuna financirala Mestna občina Ljubljana in tako je bilo še v istem letu kupljenih 35 kompletov ročnega orodja za vsa prostovoljna gasilska društva v Ljubljani. Po usposabljanju 140 gasilcev smo jim jih predali v uporabo. Orodje in oprema so shranjeni v posebnih, za ta namen iz aluminijaste rebraste pločevine (2/3 mm) izdelanih zabojih.

Glede na to, da je ta projekt novost v slovenskem prostoru, vam predstavljam njegov namen.

Orodje je prvenstveno namenjeno za reševanje plitvo zasutih ob poružitvah stavb iz kamna in opeke, na drugi strani pa se lahko uporablja tudi v vseh drugih primerih, kjer je tako orodje¹ potrebno. Osnovni komplet vsebuje ročno orodje (za reševanje), ki ne potrebuje druge pogonske energije kot silo človeka²; »zahtevnejša« oprema je le nadgradnja osnovne. S tem kompletom lahko delajo vsaj 3 ekipe v sestavi – vodja iz gasilskih vrst; ostali (5) pa so lahko gasilci ali drugi prostovoljci oz. prebivalci – laiki. Zato je v kompletu tudi osebna zaščitna oprema (rokavice, očala, respiratorji, ščitniki za kolena, čelade) za 3 ekipe uporabnikov.

Rešitve oz. prednosti (pred do zdaj znanimi rešitvami), ki smo jih želeli doseči, so naslednje:

- Celoten komplet je sestavljen iz dveh enakih enot, s čimer smo dosegli porazdelitev teže opreme na dva dela.
- Na vsako enoto smo pritrčili 8 ročajev in pri porazdelitvi opreme upoštevali ergonomske standarde in Pravilnik o zagotavljanju varnosti in zdravja pri ročnem premeščanju bremen (Ur. l. RS, št. 73/2005), zato lahko vsako enoto posebej prenašata najmanj 2 odrasla fizično zdrava moška; celoten komplet (dva zaboja) pa minimalno 4 odrasli fizično zdravi moški.
- Mere zaboja so v mejah prenosne gasilske črpalke ((d) 1100 mm x (v) 850 mm x (š) 750 mm) – upoštevan je SIST EN 14 466). Dodane so sani, zato se lahko prevažata na različne načine:
  - z vlečnim vozilom s prikolico,
  - z dostavnim vozilom z ustrezno velikim prtljažnim prostorom,
  - z orodnim gasilskim vozilom brez prenosne (kot nadomestilo) motorne gasilske črpalke.
- Prednosti pri skladiščenju: mere ne presegajo velikosti europaleta; zaradi nameščenih sani se lahko prenašata tudi z

¹ Dopolnjuje se z obstoječim orodjem in opremo v enoti za posredovanja pri drugih vrstah nesreč.

² Komplet osnovnega orodja za izvajanje lažjih reševalnih operacij v poškodovanih objektih in usposabljanje za tako reševanje (INSARAG guidelines, annex H).

Utrinki z usposabljanja

Foto: J. Jerač

viličarjem; enote se lahko zlagajo ena na drugo.

- Tak zaboj lahko postane univerzalni modul za prevoz različnega blaga v sistemu ZiR (prva pomoč, podpora ... ipd.).
- Rebra na pokrovu so obrnjena navznoter, zato se lahko z ustrezno dodelavo uporablja tudi kot miza.
- Ker je oprema shranjena v zaboju, je zaščitena pred prahom in ostalo nesnago. Lahko se tudi pečati.
- Orodje je razmeščeno po celotnem območju Mestne občine Ljubljana in ga bodo uporabniki v primeru potrebe imeli pri roki.

Vse prej navedeno je nekakšen kompromis med tistim, kar glede na ogroženost našega mesta potrebujemo, in tistim, kar so gasilci sposobni skladiščiti in prepeljati od točke A do točke B. Orodje je višjega kakovostnega in cenovnega razreda in je namenjeno vsakovrstni (že prej omenjeni) uporabi, pa vendar od uporabnikov pričakujemo, da z opremo ravnajo kot dobri gospodarji, kar preverjamo na vsakoletnih rednih pregledih društev in na usposabljanjih.

Utrinki z usposabljanja

Foto: J. Jerač

Zaboj za opremo in orodje, sestavljen iz dveh enakih enot (foto: M. Kunc)

Vsebina enega kompleta

ENOTA 1 (spodnja)

ARTIKEL	kos	OPOMBA
1. lopata	4	ročaj Y
2. kramp	2	2 kg
3. sekira, gozdarska	2	z dolgim nasadilom
4. macola, 5 kg	2	z dolgim nasadilom
5. macola, 1 kg	2	s kratkim nasadilom
6. kladivo, zidarsko	1	
7. kladivo, tesarsko	1	
8. dleto, zidarsko	2	dolžine 400 mm z gumijasto zaščito – ravno
9. konica, zidarska	2	dolžine 400 mm z gumijasto zaščito
10. lomilni drog z razcepko	2	dolžine (1005 mm, teže 5 kg)
11. odpiralnik – ruvalec žebeljev	2	dolžine (800 mm)
12. žaga za železo	2	dolžina lista 300 mm
13. rezervna rezila za žago za železo	5	dolžina lista 300 mm
14. žaga lokarica	2	dolžina lista 810 mm
15. rezervna rezila za žago lokarico	2	dolžina lista 810 mm
16. škarje za (armaturno) železo do Ø 12 mm	1	dolžina 750 mm, enostransko rezilo
17. žblji	1 kg	velikosti 120 mm
18. vrtna žica na kolutu	1	Ø = 1 mm, 100 m
19. spone, tesarske	10	300 x 5 x 20 mm
20. fazni preizkuševalec	1	220–250 V, 180 mm
21. izolirni trak	1	0,15 x 15 mm x 10 m
22. kleščice, mizarske	1	250 mm
23. izvijač, križni	1	plastični ročaj; PZ 2 x 100 mm
24. izvijač, ploščati	1	plastični ročaj; 1,2 x 6,5 x 150 mm

ENOTA 2 (zgornja)

ARTIKEL	kos	OPOMBA
1. vrv, gasilska/reševalna v torbici	2	Ø 13 mm, dolžine 25 m, z vponko
2. ponjava iz polietilenske tkanine	2	z luknjami za pritrjevanje; mere: 2 x 3 m
3. trak za označevanje	1	širina: 75 mm, dolžina: 500 m; rdeče-bel, brez napisov
4. delovne rokavice usnje-tkanina	20 parov	EN 388, kategorija II.
5. osebna zaščitna očala	6	na elastiko, EN 166
6. čelada (delavska)	15	EN 397
7. respirator z izdišnim ventilom	30	razred FFP 2, EN 149
8. del. osebna zaščita za kolena	6 parov	gumijasti
9. torbica prve pomoči	1	
10. nosila za transport ponesrečencev	1	
11. pločevinasto korito	2	po DIN 14060
12. vrvica	1	5 m
13. pisarniški pribor	1 kpl.	